

ses spørgsmålet om, hvorvidt strafansvaret også burde bortfalde ved rigsdagens beslutning om statsregnskabet godkendelse, ikke at være drøftet.

Forarbejderne til den gældende ministeransvarlighedslov indeholder ingen oplysninger om, hvorfor en regel om virkningen af godkendelsen, og en udtrykkelig bestemmelse om påtalefrafald, ikke er medtaget.

Betænkning nr. 312 af 1962 om ministrenes ansvar for regeringens førelse samt om, hvorvidt en særlig ministeransvarlighedslov bør gennemføres, gengiver (side 51) ældre teoris udtalelser, bl.a. hos Berlin, hvorefter »ministrenes ansvarsfrihed med hensyn til sådanne forhold kan sikres ved, at rigsdagen giver decharge på statsregnskabet i medfør af grundlovens bestemmelse om statsregnskabet godkendelse«.

5. Spørgsmålet om betydning af folketingets statsregnskab har været drøftet i den statsretlige litteratur:

Ifølge Knud Berlin: Den danske statsforfatningsret II (1939), side 155 f, bevirker godkendelsen af statsregnskabet i forhold til ministeren, at der ikke mere i anledning af dette kan blive tale om fra folketingets side at gøre ansvar gældende mod ministeren, være sig til *straf* eller til *erstatning*, bortset fra det tilfælde, at der senere oplyses forhold, som ikke var kendt, da regnskabet godkendtes.

Poul Andersen udtaler i Dansk Statsforfatningsret, 1954, side 429, at det må antages, at godkendelsen udelukker ministrenes *erstatningsansvar* over for statskassen på grund af dispositioner, som fremgår af regnskabet eller som i forbindelse med dette har foreligget oplyst for folketinget under behandlingen deraf, i alt fald for så vidt angår ansvar under en af folketinget rejst rigsretssag, men at det er noget tvivlsomt, om godkendelsen også – i tilsvarende omfang – udelukker, at et *strafferetligt* ansvar gøres gældende mod ministrene. Dette begrundes ikke nærmere hos Poul Andersen m.fl.

Alf Ross, Dansk Statsforfatningsret, v. Ole Espersen, side 879, finder det rimeligt at anse godkendelsens virkning for begrænset til de forhold, der fremgår af regnskabet med sådan tydelighed, at folketinget er eller burde være blevet opmærksom derpå. Da folketingets påtalemyndighed omfatter både *erstat-*

ning og *straf*, må fraskrivelsen i lige grad gælde begge ansvarsformer.

6. Spørgsmålet om betydningen af en godkendelse af statsregnskabet i forhold til en ministers ansvar har ikke været afgjort i praksis, og spørgsmålet henhører alene under rigsretten.

Justitsministeriet

Den 23. januar 1985

Talepapir vedrørende valget mellem en parlamentarisk kommission og en kommissionsdomstol.

1. Som anført i min mundtlige redegørelse om dagpengesagen er det antaget i den statsretlige litteratur og i øvrigt i overensstemmelse med parlamentariske principper, at adgangen til at rejse rigsretssag bør forbeholdes folketinget.

En *kommissionsdomstol* vil derfor nok kunne inddrage ministre i en undersøgelse, således at man kan foretage afhøringer af ministre, og foretage en beskrivelse af ministrenes handlemåder eller deres undladelser.

Kommissionsdomstolen vil endvidere kunne give udtryk for, om man finder, at en minister har tilsidesat forvaltningsretlige eller bevillingsretlige regler og principper.

Justitsministeriet finder imidlertid, at det følger bestemmelserne om rigsretsproceduren, at kommissionsdomstolen må afholde sig fra at give udtryk for, om en ministers forhold udgør en stafbar krænkelse af ministeransvarlighedsloven.

Det er på den baggrund, at kommissionsdomstolens opgave i P & T-sagen i § 1 blev beskrevet således:

»Undersøgelsen skal særlig have til formål at klarlægge, om der foreligger fejl eller forsømmelser, som kan give anledning til, at et retligt ansvar søges gennemført.«

Om betydningen af, at spørgsmålet om tiltalerejsning mod en minister for dennes embedsførelse afgøres af folketinget, kan jeg henviser til, hvad den daværende justitsminister udtalte i 1968 i folketinget i anledning af Kildeskattehus-sagen. Han sagde bl.a.:

». . . Efter grundloven påhviler det folketinget at tage stilling til, om der skal gøres politisk eller retligt ansvar gældende over for en minister, og folketinget kan eventuelt træffe beslutning om at sætte en minister under tiltale ved rigsretten. En sådan